

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. XIX. Corollaria fracti sigilli indirectè, seu in causa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

negativè cum Sanch. *lib. 3. de matr. D. 16. num. 16.* Gobat *Theolog. Juridico-Moral c. 37. mitis à n. 23.* generatim enim confessarius ex rebus in confessione auditis non obligatur ad quidquam extra illam agendum, aut omit-

tendum, ad quod non obligetur, si confessionem nullam audivisset totâ vitâ. Ex doctrina trium proximè præcedentium numerorum subijcio quædam corollaria practica de sigillo confessionis.

§. XIX.

Corollaria fracti sigilli indirectè, seu in causâ.

149. **E**tsi materia sigilli spectet propriè ad Sacramentum pœnitentiæ, est tamen etiam objectum præsentis tractatûs cum in hoc instruendus sit studiosus Theologiæ, quando effectus prævisi in causam imputari debeant eam ponenti. Unde cum sæpe ex actione, aut omissione confessarij possit sequi revelatio peccati confessi, non importunè hîc principaliora de sigillo subijcimus lectori non ingrata.

Corollar. primum. Confessarius furis publici, aut publicæ meretricis potest dicere iste & fur: illa est meretrix, nequit tamen dicere fur confessus est cum dolore suum furtum, meretrix suum meretricium, quia hoc est loqui de peccatis prout cognitis in confessione, quod nunquam licet, Soarez *tom. 4. in 3. p. de pœnit. D. 33. sec. 3. num. 6.* Contra fas est loqui de peccatis prout aliâ viâ cognitis, etsi sint audita in confessione.

Corollar. secundum. Confessarius in secunda confessione licitè loquitur de

peccatis auditis in priore pro directione pœnitentis, quia in hac secunda agit vi-ces Christi, quâ autem vicarius scit præterita, & statum ab illis pendentem, & ideo suaderetur, ut quis habeat confessarium stabilem, Haunold. *num. 1033.*

Corollar. tertium. Confessarius pœnitentem non absolvens non potest id ipsum dicere, sic enim revelaret indirectè secretum Sacramentale, non etiam potest asserere absolutionem, quia mentiretur, Soarez *sec. 6. num. 1.* dicere ergo debet functum se munere suo.

Corollar. quartum non potest Confessarius imponere pœnitenti publicam pœnitentiam, nisi hanc sponte acceptet, Soarez *sec. 7. num. 3.* nisi id quod injungitur in peccatorum vindictam sit etiam remedium necessarium cavendi simile, aut tollendi scandalum, tunc enim potest præcipi e.g. ut dimittat tale officium, aut talem domum, aut conversationem cum tali persona, si nolit parere, dimittatur inabsolutus, si consentit sigillum non frangitur, cum totum fiat cum pœni-

pœnitentis consensu cit. Soarez. Econtra subditus confitens superiori, hic ex scientia confessionis non potest officio, aut loco movere prabente peccandi occasionem, dum timetur suspicio oritura, indirecta enim foret revelatio sigilli respectu alicujus, Soarez *num.* 4. contra Henric. loquentem in casu suspensionis respectu alicujus jam scientis peccatum pœnitentis, contra quem urget ratio data in fine *num.* 146.

Si superior possit uti eâ scientiâ sine ulla suspicione respectu cœterorum movendo subditum loco, aut officio, quando solet fieri mutatio talis ex solo arbitrio superioris (secus si officium non solet adimi ante certum tempus designatum nisi ex gravi causa) non frangi sigillum, nec esse usum scientiæ Sacramentalis, multi docuerunt cum D. Th. *quodlibet* 5. à 13. & in 4. dist. 21. *quæst.* 3. Art. 1. & in *supplem. quæst.* 11. Art. 1. ad 3. quam sententiam spectato jure naturali non audeat reprobare cit. Soarez, posse tamen hunc usum ob mali periculum prohiberi fatetur.

Et est defacto prohibitus Regularibus qui ex decreto Clem. VIII. de reservatis pro Religiosis edito anno 1594. sic loquentis: *Tam superiores pro tempore existentes, quam confessarii qui postea superioritatis gradum fuerint promoti: caveant diligentissimè, ne ex notitiâ, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur.* Cum indistinctè loquatur, non est cur limite- tur, sed simpliciter observetur, concludit loco cit. Soarez in fin.

150. Triennio ante P. Claud. Aquaviva Generalis Societatis prohibuit nostris, nè doceant, aut practicent oppositam sententiam. Prohibitio hæc legi potest apud Amic. *de Pœnit.* D. 14. *num.* 41. inde deducendum non posse negari suffragium ob indignitatem ex sola confessione cognitam, nec subditum aliàs arbitrio superioris amovibilem ab officio remove, nihil denique facere, aut omittere, quod aliàs is, qui fuit confessarius, non fecisset, aut non omisset. Idem statuisse Soarez colligitur ex proximè relatis verbis ejusdem.

P. Tanner. *Tom.* 4. D. 6. *quæst.* 9. *dub.* 6. *num.* 140. §. *quâ ratione,* testatur Claudium super hoc decreto fuisse ex Germania consultum, respondisseque mentem sibi, ac propositum fuisse ulum ejus notitiæ duntaxat prohibere in iis, quæ pertinent ad regimen, & gubernationem superiorum, in cæteris verò casibus, qui incident (adeoque etiam in secretis suffragiis v. g. si ex confessione constaret aliquem esse indignum, aut incapacem alicujus beneficii aut officii) cum statuendum nihil sit, ità se gerere unumquemque debere, uti conscientiæ suæ ex Doctorum sententijs consultus fore cognoverit. Unde malè Dian. p. 5. tr. 11. *Resolut.* 3. & Dicastill. *de sigillis Confess.* *num.* 140. in fin. admirantur Tannerum cit. quasi statuisset oppositum Decreto Claudij existimans, quod Confessarius ex confessione discens sibi imminere grave periculum, posset fugâ sibi consulere, utendo notitiâ confessionis, quamvis alij ex fuga conjicerent se e. g. à Petro in confessione esse proditos. Hoc assertum non contrariari Decreto Claudii patet

patet ex hujus responso relato cum fuga confessarij non spectet ad regimen, & gubernationem superiorum: Tannerum secutus est Pal. referens decretum Claudij.

Verùm sinè licentia penitentis hujusmodi fugam non licere, aut à vino abstinentiam, in quo sibi venenum præparatum didicisset, est probabilior sententia contra Scotum & alios refutatos à Lug. *de Pœnit. Disp. 23. à num. 110.* usus enim ejusmodi reddit confessionem difficiliorem, consequenter odiosam.

Quid si ex pœnitente confessarius relciat, quod complices illius vino venenum immiscuerint, potèstne confessarius ex licentia sola pœnitentis uti hac notitiâ, ac declinare vinum, fugere instructum periculum. Respondeo verius affirmari à Lug. *à num. 136.* contra Vasquez. quia confessionis usus ex licentia pœnitentis adversùs complices non reddit confessionem difficiliorem, cum difficultas hæc respiciat solum pœnitentem. Oritur tamen obligatio secreti naturalis non infamandi proximum.

Idem Lug. *num. 116.* rectè resolvit confessarium à pœnitente provocatum ad malum, si denuo evocaretur ad ejus confessionem, sinè fractione sigilli posse non ire, etsi inde suspicaretur, id omittere propter provocationem, provocatio enim ad malum non est sub sigillo, utpote peccatum à pœnitente non confessum. Et *num. 43.* negat esse materiam sigilli quidquid confiteatur pœnitens absque voluntate obtinendi absolutionem, esto dicat se loqui sub sigillo, quia non est confessio Sacramentalis à Christo instituta, nisi faciat ideo, ut aliqualiter satis-

faciat Ecclesiæ, aut ut juvetur à confessario, Soarez *§. 2. num. 9.*

151. Pro clariore intelligentia Decreti Clementini Soarez *tom. 4. de Relig. tom. 10. lib. 8. c. 5. à num. 12.* distinguit duplicem gubernationem, unam præcisè necessariam ad vitandum peccatum pœnitentis, aut scandalum hujus, aut aliorum ex peccato illo præcisè ortum, alteram consistentem in rebus alijs, nempe actionibus, & muneribus: usus notitiæ confessionis ad Gubernationem hanc secundam veritus est à Clemente, secus prior, dummodo nec indirecta revelatio confessi delicti timeri possit, quia usus prioris dici non potest usus ad gubernationem externam, sed ad internam, ad quam ipse pœnitens in conscientia tenetur.

Nihilominus, quia perdifficile est servare circumspectionem tantam, quantum exigit reverentia hujus Sacramenti, & sigilli, idcirco Claud. Aquaviva etiam relatè ad hanc internam gubernationem prohibuit omnem usum, uti habetur *Ordinat. General. c. 2. §. 14. & Instrukt. 12.* sed ita voluit ut nostri confessarij se gerant in omnibus, acsi in confessione nihil pœnitens audivissent. Est autem hoc decretum intelligendum, uti notat Soarez *num. 15.* pro his eventibus, in quibus non necessariò, sed ob utilitatem talis notitia ad illum usum applicari posset. Dixi *ob utilitatem*, quia si urget necessitas, ut si interveniat præcisa superioris obligatio ex officio tollendi subdito moralem peccati occasionem, tunc tenetur, etsi ex confessione noverit, quando sinè suspitione revelationis tolli potest, debet autem prius monere subdi-

subditum suæ obligationis, eumque inducere, ut consentiat, ac acceptet in remedium suæ animæ sibi auferri talem occasionem.

Corollar. quintum, eum qui scit indignum scientiâ Sacramentali, attamen dat suffragium pro officio, probabilis nullatenus peccare, cum illa scientia nequeat esse regula suffragationis *per n. 150. Soarez Tom. 4. in 3. p. de Pœnit. D. 37. S. 7. num. 12.* Addo vi dictæ scientiæ nec posse investigare, an reipsa sit dignus, aut indignus, Gobat. *tract. 7. num. 893.* factum enim hoc est odiosum pœnitenti.

Corollar. sextum. Non posse superiorem ob notitiam confessionis negare subdito licentiam exeundi foras, alloquendi externos, claudendi fenestras, ne pateat ingressus ad furtum, dimittendi famulum, quem novit esse furem, aut abstinendi in posterum à committendis illi pecunijs, aut mutandi testamentum instituendo alium hæredem loco ejus, quia usus notitiæ in his casibus reddit confessionem difficiliorem, Lug. de Pœnit. *Disp. 23. à num. 92. Gobat tr. 7. à num. 897. Moya. in selett tom. 2. in Append. ad tract. de Pœnit. Disput. 3. quest. 3. §. 2. num. 17.* contra multos.

Ampliant priores cum Vasquez *Tom. 4. in 3. pag. quest. 93. Arr. 4. dub. 10. num. 9. Lug. num. 105. & 110.* Confessarium non posse fugere periculum sibi imminens, quando fuga esset indirecta revelatio, unde non posset declinare missam, pro qua est paratum venenum immixtum vino, sed se ipsum

occidere sumendo calicem, Moya verò §. 3. *num. 19.* cum Sanch. *lib. 3. de mat. Disp. 16. num. 4. ad 4.* negat ampliationem, quia fuga, aut omissio missæ est ex se indifferens ad varios operandi modos, nec determinatè significat notitiam delicti ex confessione, quia ex alijs motivis provenire possunt, & ideo pœnitens non potest esse rationabiliter invitus, uti foret si ex ejus usu periculum vitæ illi immineret, sed tutior est opinio Lugo & Vasquez cui ut probabiliori jam adhæsi *num. 150.*

152. Corollar. septimum sequentes confessarios esse reos sacrilegij, seu violatores sigilli: primo dicentem Cajus est mihi confessus sed à me inabsolutus: & quidem etsi hic ipse publicè diceret sibi negatam absolutionem, nequit Confessarius confirmare, aut subdere, ipse dixit: *quod illum non absolverim*; nempe si eâ vultûs compositione subderet, ut præsentés crederent Cajum verum dixisse, Gobat *num. 805. Lug. num. 85.*

Secundò qui excepit confessionem publicæ meretricis, aut furis notissimi, si narraret, quod hic sua furta, illa meretricium cum lacrymis expiaverit, quia peccata ut cognita per confessionem manifestarentur de certis personis contra reverentiam Sacramenti, Gobat *num. 790.* cit. Vasq. Moya §. 4. *num. 24.* Mend. *in Stater. Dissertat. 10. quest. 9.* oppositam Mediæ, &c. Judicans sibi esse improbabilem.

Ex causâ allatâ sacrilegus esset Confessor audiens in agone publicum peccatorem puta usurarium, si diceret eum resipuisse, Gobat *num. 914.* nisi, inquit, ex licentia pœnitentis diceret, imò debe-

deberet quantum fieri potest per confessarium suam resipiscentiam divulgare ad scandalum tollendum, testimonium tamen istud non sufficeret, pro sacra sepultura, sed per famam publicam constare debet.

Nihilominus confessario ex licentia pœnitentis asserenti hunc teneri e. g. Titio centum aureos, hæredes teneri credere Dian. p. 11. *Resolut.* 28. Gobat *num.* 912. contra major attestans magistratum Lucernensem plenam fidem adhibere tali testimonio, nisi probetur oppositum.

Quid si hæredes negarent confessario facultatem ei datam à pœnitente? an confessario incumbat onus probandi, multi affirmant inter quos S. Th. apud Soarez. *tom.* 4. *in* 3. p. de pœnit. D. 33. §. 8. *num.* 4. & apud Lug. de pœnit. D. 23. à *num.* 149. licentia enim non præsumitur. Negant alij, quia cum regulariter secretè detur facultas, est impossibile eam probari. Soarez distinguit, si confessarius quædam asserat in damnum pœnitentis, aut tertij, incumbit illi onus probandi ob præsumptionem contra eum, at si nihil pœnitenti nocet, sed cedit in ejus bonum salva famâ, & honore, præsumendum est pro illa. Deinde putat etiam pro eo præsumendum si constet de illius vita honesta, & moribus. P. Franc. Bardi *Discept.* 6. de consc. dub. c. 11. p. 4. §. 12. n. 6 & 7. Aliter distinguit Lug. *num.* 151. ad quem in contingentiam facti consulendum remittit Gobat *tract.* 7. *num.* 846.

155. Tertio committit crimen violati sigilli asserens de parva communitate e. g. monasterio, parvo pago &c. illic reperiri aliquos valde sceleratos, quia infamatur tota communitas, consequenter etiam pœnitens, velut pars illius, Soarez §. 3. *num.* 8. contra Navar. negantem esse in rigore contra sigillum. Lugo n. 64. extendit cum cit. Soarez Vasq. ad Confessarium garrientem de certa civitate non nimis ampla, quod in ea sint talia crimina, Sodomix, usuræ: negat tamen cum multis talem incurere pœnas fractoris sigilli, quia non pœnitentis, sed civitatis peccata pœdit, de quo plures vide apud Dian. p. 1. *tract.* 1. *Miscell.* *Resol.* 13.

Concionator jam jam ascensurus cathedram audit pœnitentem de certo vitio concionator horridè denotat contra istud vitium, estne reus fracti sigilli, aut an saltem peccet? Responder Gobat n. 915. negativè, si jam prius paratus erat persequi in concione istud vitium, concio enim tunc non nititur notitiâ Sacramentali, etsi pœnitens contrarium arbitretur, erubescat, aliique id ipsum censeant, Regula enim est Th. Sanch. *lib.* 3. de matr. D. 16. *num.* 16. desumpta ex S. Th. quem sequitur Gobat *num.* 875. *Ex auditis in confessione non ardeatur confessor ad aliquid faciendum, vel omittendum, vel remedium adhibendum extra illam, sed ita se gerat, ac si tota vita non excepisset ullam confessionem,* uti etiam Claudius Generalis Societatis Præpositus pro suis ordinavit per *num.* 150. & 151. At si Concionator faciat invektivam ex impulsu Confessionis audita graviter cum peccare, nullum est dubium, Gobat *num.* 915.

Quartò graviter delinquit contra reverentiam Sacramenti, redditque hoc odiosum, ac difficilium, qui intra confessionem

tionem gravibus convitijs afficit pœnitentem, aut si hic esset ejus famulus, ac furax, peteret tunc ab eo sibi clavim tradi, aut juberet alium quarere herum, Lug. *num.* 123. quia inquit esto materialiter hæc fiant intra confessionem, sunt tamen re ipsa damna confessioni prout à Christo instituta extrinseca reddentia confessionem perdifficilem, neque Confessarius habet jus puniendi pœnitentem, nisi per Sacramentalem pœnitentiam aut correctionem, spectant enim ad Sacramenti integritatem Lugonem sequitur Gobat *num.* 870.

154. Quintò sacrilegus fuit ille Italus Confessarius in confessionali exclamans audientibus alijs. O Jesu! contra pœnitentem germanum se accusantem ebrietas, quia exclamatio audientibus non poterat indicare, nisi grave aliquod peccatum, Gobat *num.* 817.

Sextò is qui finxit se Sacerdotem, aut pollere potestate absolvendi, si quid ex auditis prodat, est sacrilegus, Gobat *tr.* 7. n. 853. Soarez *de pœnit. D.* 33. §. 3. *num.* 3. rectè definiens Sacramentalem Confessionem (ex qua omni & sola oritur sigillum) seu à Christo institutam hisce verbis: *Confessio sacramentalis est accusatio peccatorum facta Sacerdoti vero, vel probabiliter existimato in ordine ad absolutionem.*

Omnia igitur detecta vero, aut existimato Sacerdoti animo se accusandi non solum vera, sed etiam existimata peccata, horum circumstantiæ, & objecta sunt materia sigilli, Lug. à *num.* 57. Hinc si Confessarius audiens se accusantem (quod dixerit alicui suum Parochum blasphemasse, Titium ob scelera esse incarceratum, Cajum esse illegitimum,

qualem Confessarius novit ex sola confessione, in qua falsus est se cum tali defectu natalium ignoto ordinatum) referat alicui Parochum blasphemasse, Titium coniectum esse in carcerem, Cajum esse illegitimum, frangit sigillum, nam blasphemia Parochi, & incarceratio Titij sunt objectum, defectus verò natalium Caj est circumstantia peccati confessi probrosa.

Econtra si circumstantia sit publica, nec probrosa, ejus revelatio non est materia sigilli, ut si in sacris, aut matrimonio constitutus se accuset fornicationis, Confessarius et si ex sola confessione noverit talem statum pœnitentis, licitè de eo loquitur, Lug. cit. Gobat *num.* 791. & *seq.*

Ampliat Lug. *num.* 60. ad defectus, quos Confessarius non audit ex confessione, seu revelatione pœnitentis, sed in ipsa confessione videt, ut quod sit blasus, surdaster, linguæ præcipitis, ingenij pertinacis, irresolutus, molestus (conferunt hucusque Gobat) hos defectus negat eadere sub sigillum, imò nec dicendo esse *scrupulosum, suis nanis, imperinentis, minutis caput Confessarij obtundere.* Quia pœnitens hæc non confitetur; unde sicut, si pœnitens in confessione convitiaretur Confessarium, aut hunc blasphemaret, convitium hoc non cadit sub sigillum, quia non confitetur, ità in dicto casu censet contra Coninch. at Gobat *num.* 793. hunc sequitur eò quod ejusmodi revelatio reddat odiosam confessionem, hanc opinionem magis approbavi cum Gormaz *de Sacram. Pœnitent. D.* 9. *num.* 394. Tamb. in *Append. ad Methad. ex ped. Confess.*

sess. 8. 3° num. 18. ut improbabilem reprobât sententiam Lug. quia est pœnitenti injuriosa.

Et secundùm omnes complex nominatus ad explicandum malitiam actûs est materia sigilli, imò etiam si sine necessitate complicem nominasset, ut fert communis, ac vera sententia cum Lug. num. 68. contra Joan. Cruz, quia etiam per signorantiam revelata, quæ apprehendit necessaria, & utilia, si revelentur reddunt confessionem odiosam.

155. Ex his rectè concludet si confessarius nequit confiteri integrè peccatum sine fractione sigilli etiam in periculo mortis debet id peccatum omittere. Gobat num. 838. & 950. contra paucos cum Gabr. & Dominico solo.

Hinc Hostiens. Joan. Andr. Panorm. &c. errarunt graviter docentes prodi posse eum, qui confitetur propositum prodendi Rempubliam nolens desistere à proposito, Gobat num. 837. & seq. Soarez de pœnit. D. 33 S. 1. num. 2. negans in ullo casu etiam pro avertendo damno publico ex communi Ecclesiæ sensu, ac perpetua traditione fas esse prodere, quia uti constat ex definitione Sacramentalis confessionis, sigillum istud fundat non sola confessio Sacramentalis legitima, seu cui nulla pars essentialis deest, sed etiam illegitima, seu cui pars essentialis deficit, facta in ordine ad absolutionem, vel animo se accusandi, ut curetur, seu juvetur eo modo, quo confessarius judicaverit expedire: imò et si accedat sine proposito obtinendi absolutionem, vel sine dolore, aut proposito emendationis, attamen habet animum se accusandi, ut vel aliquâ

fatisfaciat Ecclesiæ vel aliquâ Juvetur, Soarez. S. 2. num. 37. & seqq. 2.

Nihilominus confessarius sciens ex confessione imminere prodicionem licet potest revelare prodicionem in genere; Gobat num. 895. ex Bellar. in Apolog. contra Regem Angliæ nempe citra periculum revelationis directæ, aut indirectæ.

Si Confessarius dubitet an crimen prodicionis audiverit in confessione, proinde sub sigillo Sacramentali, vel verò extra illam, consequenter sub sigillo naturali, in hoc dubio adhuc confessarium teneri sigillo tueri Ludovicus scilicet de principijs Consc. tr. 6. § 3. num. 49. Gobat num. 848. citans Reginald. Dica. still. Bonac. obligatio enim secreti humanitus est indispensabilis, estque semper tutius in dubio amplectendum, ac præsumendum pro confessione, ac pœnitente. Contra hos sentit Franc. Bardi. §. 11. num. 4. docens esse revelandum in tali dubio personis, ad quas spectat Reipublicæ defensio, quia, inquit, ante insurgens dubium, confessarius certò possidet libertatem revelandi cognitam prodicionem, atque stat præsumptio pro libertatis possessione, à qua per superveniens dubium deijci non potest ex universali doctrina in alijs Tamb. cit num. 20. dat disparitatem quod dubia sigilli obligatio contra libertatem prævaleat ex Christi institutione ob periculum certum retrahendi ab hoc Sacramento homines. Ob hæc fortè dixit Gobat plus speculativæ, quam practicæ probabilitatis habere opinionem Bardianum.

* *